

แผนบริหารการสอนประจำวิชา

รายวิชา ภาวะผู้นำ (Leadership)

รหัสวิชา 1061102

จำนวนหน่วยกิต

2 (1-2)

เวลาเรียน

48 คาบ / ภาคเรียน

คำอธิบายรายวิชา

ความหมายและความสำคัญของผู้นำ แบบของผู้นำ บทบาทหน้าที่ของผู้นำ คุณลักษณะของผู้นำที่ดี การเสริมสร้างภาวะผู้นำ จิตวิทยาผู้นำ การพัฒนาและความสร้างสรรค์ของผู้นำ ผู้นำกับการตัดสินใจ ฝึกทักษะการเป็นผู้นำ

วัตถุประสงค์ทั่วไป

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของผู้นำและแบบของผู้นำ
2. สามารถอธิบายบทบาทหน้าที่ของผู้นำ และคุณลักษณะผู้นำที่ดี
3. สามารถวิเคราะห์วิธีการพัฒนาและเสริมสร้างภาวะผู้นำ
4. พัฒนาทักษะการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี
5. มีความตระหนักต่อการนำหลักจิตวิทยาความเป็นผู้นำไปใช้

แผนการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	เนื้อหาและแนวการสอน	เวลา/คาบ
1	ความหมาย ความสำคัญของผู้นำและภาวะผู้นำ - แนะนำรายวิชา และวิธีการจัดการเรียนการสอน - ความหมายและความสำคัญของผู้นำ - ความหมายและความสำคัญของภาวะผู้นำ - สรุป	3
2	ความเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มที่มีผลกระทบต่อภาวะผู้นำ - ความเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มทางด้านการเมืองการปกครอง - ความเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มทางด้านเศรษฐกิจ - ความเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มทางด้านสังคม - ความเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มทางด้านการศึกษาและวัฒนธรรม - สรุป	3

ลำดับที่	เนื้อหาและแนวการสอน	เวลา/คาบ
3-4	ประเภทและแบบของภาวะผู้นำ - ประเภทของภาวะผู้นำ - แบบของภาวะผู้นำ - ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแบบของภาวะผู้นำ - การนำและวิธีการเลือกแบบการนำ - สรุป	6
5	ทฤษฎีภาวะผู้นำ - ทฤษฎีภาวะผู้นำที่สำคัญ - สรุป	3
6	บทบาทหน้าที่ของผู้นำ - บทบาทหน้าที่ของผู้นำตามทัศนะของนักวิชาการและนักบริหาร - สรุป	5
7	คุณลักษณะของผู้นำที่ดี - คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทั่วไป - คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน - สรุป	3
8	การพัฒนาและเสริมสร้างภาวะผู้นำ - การพัฒนาบุคลิกภาพ - การพัฒนาความคิด - สรุป	3
9	ทดสอบกลางภาคเรียน	
10,11	การพัฒนาและเสริมสร้างภาวะผู้นำ (ต่อ) - การดำเนินการจัดประชุม - การพูดในที่ชุมชน - การเจรจาต่อรอง - การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม - มนุษยสัมพันธ์ - สรุป	6

ลำดับที่	เนื้อหาและแนวการสอน	เวลา/คาบ
12,13	จิตวิทยาผู้นำ - การสร้างแรงจูงใจ - สรุป	6
14	ขวัญในการทำงาน - ความหมาย ความสำคัญของขวัญ - ปัจจัยการบริหารที่มีผลต่อขวัญในการทำงาน - การบำรุงรักษาและเสริมสร้างขวัญในการทำงาน - สรุป	3
15	การพัฒนาทีมงาน - บทบาทของผู้นำที่เน้นการทำงานเป็นทีม - ข้อดีและข้อเสียของการทำงานเป็นกลุ่มและเป็นทีม - สรุป	3
16,17	ฝึกทักษะพื้นฐานของการเป็นผู้นำ - สรุป	6
18	สอบปลายภาค	

วิธีสอนและกิจกรรมการสอน

ผู้สอนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นหลักสำคัญ ด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

1. บรรยายประกอบสื่อที่เป็นเอกสารการสอน
2. ศึกษาจากเอกสารประกอบการสอน
3. ทำรายงานตามหัวข้อที่กำหนดทั้งประเภทกลุ่มและเดี่ยว
4. อภิปรายกลุ่มหน้าชั้นเรียน
5. เล่าประสบการณ์และความคาดหวังของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
6. ศึกษาประวัติผู้นำจากบุคคลตัวอย่าง
7. ประเมินคุณลักษณะภาวะผู้นำของตนเองจากใบงาน
8. วิเคราะห์ภาวะผู้นำของบุคคลสำคัญจากกรณีตัวอย่าง
9. ให้ข้อมูลผลการพัฒนาภาวะผู้นำของตนเองแบบย้อนกลับจากการสังเกตพฤติกรรมแบบ

มีโครงสร้าง

- 10.ตอบคำถามประจำบทเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. เอกสารการสอน
2. ใบงาน
3. Power Point
4. แบบสอบถาม
5. กรณีตัวอย่าง
6. แลบบันทึกลักษณะการบรรยาย/อภิปรายของผู้นำ
7. VCD/DVD

การวัดผล

จัดสัดส่วนคะแนนที่จัดเก็บระหว่างภาคเรียนเป็นร้อยละ 60 และคะแนนสอบปลายภาคเรียนร้อยละ 40 โดยจำแนก ดังนี้

คะแนนระหว่างภาคเรียนร้อยละ 60 ประกอบด้วย

- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ร้อยละ 10
- รายงานและการนำเสนอ ร้อยละ 20
- การฝึกทักษะและบทบาทสมมติ ร้อยละ 10
- การทดสอบกลางภาคเรียน ร้อยละ 20

คะแนนทดสอบปลายภาคเรียน ร้อยละ 40

การประเมินผลการเรียน

ประเมินโดยใช้แบบอิงเกณฑ์ ดังนี้

คะแนน	ระดับคะแนน	หมายถึง	ค่าระดับคะแนน
80 - 100	A	ดีเยี่ยม	4.0
75 - 79	B ⁺	ดีมาก	3.5
70 - 74	B	ดี	3.0
65 - 69	C ⁺	ดีพอใช้	2.5
60 - 64	C	พอใช้	2.0
55 - 59	D ⁺	อ่อน	1.5
50 - 54	D	อ่อนมาก	1.0
0 - 49	E	ตก	0.0

ตำราและหนังสืออ่านประกอบ

กิติ ตัยคานนท์. (2532). เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้อปรี้น.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). การคิดเชิงสร้างสรรค์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : บริษัทซัคเซสมีเดีย จำกัด.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2549). การคิดเชิงกลยุทธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ :

บริษัทซัคเซสมีเดียจำกัด.

จริญญา ปานเจริญ. (2550). ภาวะผู้นำ. จาก www.dpu.ac.th/graduate/frontent

ชนินทร์ชัย อินทราภรณ์ และสุวิทย์ หิรัญยกาณต์. (2548). ปทานุกรมศัพท์การศึกษา
กรุงเทพฯ : ไร่ไทยเพรส จำกัด.

ชาญชัย อาจิณสมาจาร. (2536). เทคนิคการพัฒนาทีมงาน. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม-
กรุงเทพ.

ฉันทนิช อัสวนนท์. (2523). มารยาทและการสมาคม. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ
นิตรวรณ ตันนะรัตน์. (2519). หลักวาทการ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

ดิน ประยุทธ์พฤทธิ. (2542). ทฤษฎีองค์การ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ธงชัย สันติวงษ์. (2537). องค์การและการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ธีระ รุณเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูป
การศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.

บัญชา แก้วเกตุทอง. (2523). ผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : โครงการตำราศิริราช
คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล.

ปรียา หิรัญประดิษฐ์. (2532). การใช้ภาษาไทยในวงราชการ (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์.

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. (2546). กรุงเทพฯ : บริษัทนามมีบุ๊ค
พับลิเคชั่น จำกัด.

พระราชวรมุนี (ประยูทธ ปยุตโต). (2527). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลศัพท์
กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.

วิจิตร อวะกุล. (2524). เพื่อการพูด การฟัง และการประชุมที่ดี. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช.

วิเชียร วิทยอุดม. (2548). ภาวะผู้นำ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์มและ
ไชเท็กซ์

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2539). จริยธรรมทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิต-
พัฒนบริหารศาสตร์.

สุนันท์ เลहनันท์. (2540). การสร้างทีมงาน. กรุงเทพฯ : ดี.ดี.บุ๊คส์ไตร์.

เสนาะ ดิยาวัว. (2535). การบริหารแบบผู้นำ : มนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน. กรุงเทพฯ
: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สร้อยตระกูล อรรถมานะ. (2545). พฤติกรรมองค์การ : ทฤษฎีและการประยุกต์.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อ้อม ประนอม. (2540). วิทยาการสำหรับวิทยากร. กรุงเทพฯ : บริษัทเฮลโล่การพิมพ์.

อาคม วัชโรสง. (2547). หนังสือผู้นำในการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา :
มหาวิทยาลัยทักษิณ.

อุทัย หิรัญโต. (2524). ประมุขศิลป์ศิลปะของการเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการ
พิมพ์.

Bobbitt, H. ; Randolph, Jr. and Others. (1974). **Organizational Behavior :
Understanding and Prediction.** Englewood Cliffs, New Jersey :
Prentice – Hall, Inc.

Dubrin, J. Andrew. (1998). **Leadership Research Findings, Practice, and Skill.**
Houghton : Mifflin Company.

Etzioni, A. (1965). **Modern Organization.** New Jersey : Prentice Hall Inc.

Halpin, Andrew W. (1966). **Theory and Research in Administration.** New York :
The Macmillan Company.

Hersey, Paul and Kenneth H. Blancharch. (1982). **Management of
Organizational Behavior : Utilizing Human Resources.** 3rd ed. Englewood
Cliffs, New Jersey : Prentice – Hall.

Herzberg, F. ; B. Mausner and B. Snyderman. (1959). **The Motivation to work.**
2nd ed. New York : John Wiley and Sons.

Hogg, Michael A. and Graham M, Vauhan. (1998). **Social Psychology.** 2nd ed.
London : Prentice – Hall Europe.

Kouzes, J. M. and Barry Z. Posner. (1993). **Creditbility : Have Leaders Gain
And Lose IT, Why People Demand IT.** Jossey – Bass Publisher.

Katz, Daniel and Robert L. Kahn. (1978). **The Social Pychology of
Organization.** 2nd ed. New York : John Wiley & Sons.

Krietner, R. (1985). **Organizational Behavior Modificatio and Beyond.**
Glenview, IL : Scott – Foresman.

Lipham, James M. and James A Hoeh, Jr. (1974) **The Principalsip :
Foundations and Functions.** New York : Harper & Row, Publishers.

Luthans, Fred. (1995). **Organizational Behavior.** 7th ed. New York : Mcgraw –
Hill, Inc.

Mcgregor, Douglas. (1966). **Leadership and Motivation.** Cambridge,
Massachusetts : The M.I.T. Press.

Maslow, A. (1943) **“A Theory of Human Motivation,”** Psychological Review.